

Warszawa, dnia 24 maja 2012 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 25. 05. 12.
nr. 2458 podpis. Borusewicz

DD3/0602/39/IMD/12/BMI9-6540

P. R. Rajek
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 28. 05. 12.
nr. 4515 podpis. M

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W związku z oświadczeniem Pana Senatora Ryszarda Knosali wygłoszonym podczas 10. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 kwietnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych dochodów uzyskanych w wyniku umorzenia zobowiązań w związku z tzw. upadłością konsumencką, uprzejmie informuję.

Nowelizacją przepisów ustawy dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.) dokonaną w dniu 5 grudnia 2008 r. zostało wprowadzone do obrotu prawnego nowe postępowanie upadłościowe dotyczące osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, potocznie określane mianem „upadłości konsumenckiej”. Nowelizacja ta wprowadziła do ustawy nowy Tytuł V - „Postępowanie upadłościowe wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej”.

Jak wynika z uzasadnienia do projektu nowelizacji, podstawowym celem wprowadzenia tej instytucji prawnej była możliwość przeprowadzenia postępowania upadłościowego stwarzającego tym osobom szansę na dalsze życie „bez obciążeń”. Konsekwencją tego jest zwolnienie niewypłacalnego dłużnika ze zobowiązań. Istotne jest, że z tej nadzwyczajnej instytucji prawnej może skorzystać tylko taki dłużnik, którego niewypłacalność powstała wskutek wyjątkowych i niezależnych od niego okoliczności. Ponadto warto zauważyć, iż takie postępowanie odbywa się na wniosek dłużnika, który jest zobowiązany wskazać i wydać syndykowi cały swój majątek – celem zaspokojenia wierzycieli. O umorzeniu niezaspokojonych zobowiązań upadłego oraz o zakończeniu postępowania upadłościowego orzeka sąd, ale już po wykonaniu przez upadłego obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli. Tak więc, umorzenie zobowiązań *de facto* następuje w sytuacji, gdy upadły nie ma już majątku.

Tworząc normę prawną, racjonalny ustawodawca tworzy taki stan prawny, aby cel regulacji prawnej był możliwy do osiągnięcia. Zaprzeczeniem zasady racjonalnego prawotwórstwa byłoby bez wątpienia stworzenie takich norm, w realizacji których zwolnienie ze zobowiązań (przy upadłości konsumenckiej) skutkowałoby powstaniem nowych zobowiązań – wynikających z prawa podatkowego. Uznanie przez prawodawcę, iż umorzenie długów w wyniku upadłości rodzi skutki podatkowe, spowodowałoby zapewne wprowadzenie stosownego zwolnienia do ustawy podatkowej.

W tym przypadku, nie można mówić o powstaniu przychodu podlegającego opodatkowaniu. Tego rodzaju konkluzja byłaby sprzeczna ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem instytucji prawnej, jaką jest upadłość konsumencka a tym samym sprzeczna z *ratio legis* norm o upadłości konsumenckiej. Stąd brak jest podstaw do określenia przychodu podatkowego.

Biorąc pod uwagę powyższe, nie zachodzi zatem konieczność wprowadzania do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zwolnienia przedmiotowego dotyczącego umorzonych zobowiązań wynikających z upadłości konsumenckiej, o której mowa w przepisach prawa upadłościowego i naprawczego, gdyż - aby zwolnić z opodatkowania określony rodzaj przychodu - musi on najpierw powstać.

2 *Maciej Grabowski*
Z upoważnienia Ministra Finansów
POLSEKRETARZ STANU
Maciej Grabowski

Otrzymują:

1. Biuro Ministra (ds. BMI9- 6540/2012)
w gmachu.
2. odpowiedzi@nw.senat.gov.pl
ds. BPS/43-10-378/12